

احلاق، اقل ـ وي، دەنە، ەستەتىكا، ەڭبەك جاعىنان جان ـ جاقى جەتىلگەن جاڭا ءداۋىردىڭ جاقسى بالالارى بولغا قۇلىشىڭىزگەرەك

(باسى 1 ـ بەتتە)

بەيجىڭ يۇيىيىڭ مەكتەبى 1948 ـ جىلى خىبەيـ دىلڭ شىياىپوسىندا قۇرۇلمان، توركىنى “جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى ورتالىق كومىتەتىنە توتە قاراستى ورگان قامداۋ”بولمىنىڭ يۇيىيىڭ باستاـ ۋشى مەكتەبى“. 75 جىلدان بەرى مەكتەپ اعا بۇن توڭكەرسىشلەردىڭ كوڭىل بولۇنىدە، قامـ قورلىغىندا، پارتىيانىڭ وقۇ ـ اعاترۇ باعىتىن جاپيپي دايەكتىلەندىرىپ، ونەگە كورسەتپ ادام تارىبەلەۋ ءتۇيرلى مىندەتىن تىياناقتاندىرىپ، وقۇ جۇيەسىندە جاقاللىق اشۇدى ىلگەرىلەتپ، ەرەكشەلىككە يە وقىشۇ جۇرگىزىپ، وقۇشلاردى احلاق، اقل ـ وي، دەنە، ەستەتىكا، ەڭبەك جاعىنان جان ـ جاقى جەتىلۇگە جەتەكتەدى.

شى جىنيىڭ مەكتەپكە كەلىپ، اۋەلى، مەكتەپ تاريپى ساراينبا كرىپ مەكتەپتىڭ تاريپي وزگەرىسى، قۇرىلمسى، دامۋى جانە سوغعى جىلداردا وقۇ ـ وقىتۇ رەفورماسىندا جاقاللىق اشۇدى ىلگەرىلەتۇ، “ەكىنى جەڭىلدەتۇ” ساياساتىنىڭ تالاپتازىن تىياناقـ تاندىرۇ، وقۇشلاردىڭ احلاق، اقل ـ وي، دەنە، ەستەتিকা، ەبەك جاعىنان جان ـ جاقىى جەتىلۇبن جەبەۋ سيياقتى جامعايىلاردى ۇعىستى. شى جىنيىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: وقۇ ـ اعاترۇدىڭ ءتۇـ برلى مىندەتى — ونەگە كورسەتىپ ادام تاريپەـ لەۋ، احلاق، اقل ـ وي، دەنە، ەستەتىكا، ەڭبەك جاعىنان جان ـ جاقىى جەتىلگەن سوتسياليزمنىڭ قۇرىلىسشىلارى مەن ءزباسارلاربن ياۋلۇ. وقۇشـ لاردى مۇرات ـ سەنمى، ءمورالدىق قىاسيەت، ءبـ لىم، زەيىن ـ زەرەد، دەنە جانە پسيىكيالىق ساپا سيياقتى جاقىتارنان ياۋلۇدىڭ بىردە ـ ءبىرى كەم بولسا بولجايدى. “ەكىنى جەڭىلدەتۇ” ساياساتىن تىياناقتاندىرۇدىڭ بارىسى بولادى، ۇزاق ۋاقىت ەڭبەك ەتۇ كەرەك. اتا ـ انا، مەكتەپ، قوعام سيياقتى ارقايسى جاقىى تانىمدى جوعارىلاتۇعا جەـ تەكتەپ، “ەكىنى جەڭىلدەتۇ” قىزمەتى تالابىنىڭ ويداعىداي تىياناقتاندىرلۇبن ىلگەرىلەتپ، وقۇشـ لاردىڭ جان ـ جاقىى جەتىلۇبن جەبەۋ كەرەك. يۇيىيىك مەكتەبى داڭقتى توڭكەرىستىك داستۇركە جانە ايقىن قىزىل كەنگە يە. توڭكەرىستىك ءداستۇر تاريپەىسن كۇشەيتىپ، يۇيىيىك مەكتەبىنىدەگى ازرىبـ وقۇشىنىڭ مەكتەبىتىڭ داڭقتى تاريحن ەستە بەرىك ساقتاپ، پارتىيانىڭ قامقورلىغىن جاعدىندا ساقىتاپ، قىزىل ءداستۇردى جالعاستىرىپ، قىزىل كەنگە

مۇراگەرلىك تەىپ، كىشكەنتايمىنان پارتىيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسىپ، پارتىيعا ىلەسىپ، پارتيا ءۇشىن دارىنـ دى بولۇدى، مەملەكەتكە ۇلەس قوسۇدى مۇرات ەتۇنە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك. شى جىنيىڭ مەكتەپ ورتاسىن جاپاۋ ارالاپ تەكسەرىپ كوردى. باسكەتبول الاڭىندا وقۇشلار باسكەتبول ويىناپ، جيتەن سەكىرىپ، دەنە تاريپە ساباعىن وقىپ جاتىپتى. شى جىنيىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ادامنىڭ دەنساۋلىق ساپاسىن جوـ عارىلاتۇدا جاس ءوسپىرىم كەز اتتىن مەزكىل ساناـ لادى. وسى كەزەڭدە دەنەنىڭ ءوسۋى ءبىرىنشى ورنىندا تۇرادى، دەنساۋلىق جاقسى بولالدىنا عانا، الداعى ومىردەگى ۇبرەنۇگە، قىزمەتكە جاقسى نەگىز قالاۋعا بولادى. دەنە شىنىقتىرۇ وسپىرىبەدر مەن بالالاردىڭ دەنە ساپاسىن كۇشەيتۇدەگى ەڭ ۇتمەدى ءناسىل. قازىر تۇرمىس شارىت ـ جاعدايى جاقساردى، بالالار تىم سەمىرىپ كەتپەۋى، قايتا شىمىر تۇلعالى بولىپ، جاقسى شىنىقۇ كەرەك. دەنە شىنىقتىرۇدى بالا كەزدەن باستاپ مىقتى ۇستاۋ كەرەك، دەنە شىنىقتىرۇ كوبرەك بولسا، “بالپاناقتار“، “كىشكەنتاي كوزىلدىرىكتىلەر“ ازايادى. مەكتەپ دەنە تاريپە وقىتۇشىلارىن تولىق، ويداعىداي سەپتەۋى، وتباسى، مەكتەپ، قوعام سيياقتى ارقايسى جاقىنىڭ ءباـ رى وسپىرىمدەر مەن بالالاردىڭ دەنساۋىلـ ەىن كۇشەيتۇگە شارىت ـ جاعداي ازىرلەۋى كەرەك.

وسىندا سوڭ شى جىنيىڭ وقۇشلار ەگىس الاڭىنا كەلدى. بۇل ارا وقۇشلار اۋىل شارۋاشـ لىق ەگىمىشلىگى قيمىلىن ورىستەنەتىن اماليئاتان وتكىزۇ ورنى، كۇن نۇرىنىك اسىتىندا شونەكتە قاتار ـ قاتار جاپ ـ جاسىل كوكونىس مايساسى قاۋلاي وسۇدە. بالالار قولدارىنا شەلك، كۇرەك، تىرما، قىل قالام الىپ، قىزاناق، قىبار سيياقتىلاردى سۇارىپ، توپىراعىن بوساتىپ، ارام ءشوبىن وتاپ، توزاڭداندىرىپ جاتىپتى. شى جىنيىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: كوپتەكەن ءبىلىم مەن قاعيدا ـ قيسىن ەڭبەكتەن، تۇرمىستان كەلگەن. بالالاردى كىشكەنتايمىنان ەڭبەك كوزقاراسىن ورناتۇعا، ەڭبەك ادەتىن جەتىلدىرۇگە جەتەكتەۋ كەرەك، ەڭبەك قابىلەتىن جوعارىلاتۇ ولاردىڭ ءبىلىمدى اناعۇرلىم جاقسى ۇبرەنۇنە پايدالى. قازىر قالاداعى كەيبىر بالالاردىڭ اۋىل ـ قىستاقپەن، كەڭ تابيعاتـ

پەن ارالاسۋى تىم از، ەڭبەقپور بولجاۋمەن بىرگە، داقلداردىڭ ءتۇرىن دە ايرىا بىلەيدى، نە جەپ وتىراغىن، قايدان كەلگەنن، قىلاي كەلگەنن دەرىلك بىلەيدى، “كىم ويىلار تاباقتاعى پىسقان اسىتىڭ، ار ءدانى كەلگەندىكىن بەينەت ءجۇزىپ“ دەگەندى ءىيتپى دە نۇسنبەيدى. ول وقۇشلارعا بىلاي دەدى: ۇلى تابيعاتىى تانۇدان الدىمەن جانـ مىزداعى وسىمدىكتەردى تانۇدان باستاۋىمىز كەرەك. وقۇشلار وسىرگەن ءتۇرلى وسىمدىكتەرـ دىڭ ءبارى كىتاپتا تانىستىرلەنمەن، كوپشىلىكتىڭ وزدەرى ەگىپ، وزدەرى ءوسىرىپ، قاداعالاپ، باـ قىلاعاندا قول جەتكىزگەن تاپسىنارى ارىنە ۇقساـ مايدى. وقۇشلاردىڭ “اۋىل شارۋاشلىغىن ۇيرەنۇ“ بارىسىندا ەگىس جۇمىستارىنىڭ ماشاقاتى مەن شارـ ۋالاردىڭ قىيىنشىلىغىن ءۇسىنىپ، كىشكەنتايدان ەڭـ بەكىى سۇپەتىن، اسىقتى قاستەرلەيتىن، تايىپعاقتا قۇرمەت ەتەتىن تاماشا ادەت قالىپتاستىرىپ، كوـ رىكتى جۇڭگو قۇرۇعا ۇلەس قوسۇن ءۇمت ەتەـ من. جاڭا داۋىردەگى ەكولوگىيالىق وركەنىەت قۇـ رىلىسىن بالالاردان باستاپ ۇستاپ، جاندى دا جاـ لىندى ەڭبەكىنى باستان كەشىرۇ ساباعى ارقىلى بالالاردىڭ ءوزى ستەپۇنە، ءوزى باستان كەـ شىرۇنە، ءوزى سەزىنۇنە مۇمكىندىك جاساپ، “نۇنىق سۇ، جاسىل تاۋ — باعالى بايلىق“ ۇستاـ نىمىن ەرتە باستان بالالاردىڭ جۇرەگىنە ۇيالانۇ كەرەك.

مەكتەپتىڭ سىسۇڭ عىباراتىنىڭ 2 ـ قاباتىندا. عى علمى ساباقحاناسىنان السىن ـ ءالى شاتىتق كۇلكىسى ەستىلىپ تۇردى، شى جىنيىڭ كىلاسقا كىردى، وقىتۇشى ـ وقۇشلار باس شۇجىگە وزدەـ رىنىڭ ۇبرەنگەن ءنۇزۇ سىزىق قوزعالىسى، قىسىق سىزىق قوزعالىسى، كولبەۋ بەت قوزعالىسى سيياقتى بىلىپدەرەدن پايدالانىپ قۇراما قوبىدىپاقتان اپىنالما رەلىستى پويەز جاساپ سىناقتان وتكىزگەندىكتەرىن اپىتتى. شى جىنيىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: علمي تاجىرىپە سابعى بالالاردىڭ علمي ويلاۋىن، ءتىلىسىم نارسەلەرگە نەدىسى جاساۋ اۋەمىن جانە جاقالىق اشۇ تانىمىن ياۋلۇداعى ءۇنىمدى ءماسىلـ وقۇشلاردىڭ كىشكەنتايمىنان “علمى ـ تەخنىكادا جاقالىق اشۇدا، مەملەكەتتى قۇدىرەتتەندىرۇدە مەن بارىمن“ دەپتىن مۇرات ورنانىپ، قازىر باتىلـ ەدىقپەن كىشكەنتاي عالمى، بولاشاقتا ۇلكەن عالمى بولۇعا قۇلىشىنىپ، ەلىمىزدىڭ جوعارى دەڭگەيلى كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇنى كۇش ساللا ىلگەرلەتپ، جۇمىستاندىرۇدى ورنىقتىرۇ، جۇمىستاندىرۇدى قامتاماسىز ەتۇ قىزمەتنىڭ ۇستەپ، تۇتۇن ارـ قىلى كومەكتەسۇ ـ سۇبەملەدۇدى كەڭ كولەمدە ورىستەتىپ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇدى تىڭغەـ لىقتى ىلگەرىلەتىپ، ار ۇلت بۇقاراسىمەن كىركىبەـ لى دامۇ جوسپارى جانە “حالىقتىق كاسپورىندارـ دىڭ شەكارا وڭىرگە تامىر تارتۇ” ارەكەتى سيياقتى قىزمەتتەردى توعىستىرۇدى ويداعىداي يگەرپ، كەلەلى جاعايدى كوزدە ۇستاۋ، اۋقىمعا سايكەسۇ، ءبىر تۇناس جوسپارلاپ ىلگەرلەتۇ كەرەك. قالىڭ حالىقتىق كاسپورىنداردىڭ جاۋاپكەرشلىك ارقالاۋـ دى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ دامۇ قۇرىلىسىنا كومەك كورسەتۇدى كاسپورىنـ داردىڭ قوعامدىق جاۋاپكەرشلىگىن وتەپتىن ماـ ڭىزدى مازمۇنى ەتۇن: ار دارەجەلى ساۋدا ـ ونەركاسپىشىلەر بىرلەستىكتەرىنىڭ شىن مانىندە ويداعىداي كوپىر، دانەكەر بولىپ، ەڭگەسۇدى، ساپكەسۇدى كۇشەيتۇىن، قامتاماسىز ەتۇگە قىزمەت وتەۋدى ويداعىداي ستەتۇىن، بەلسەنە ۇڭكتەتۇىن، تانىستىرۇىن: ار دارەجەلى پارتكومـ داردىڭ، ۇكىمەتتەردىڭ قولداۋدى، قىزمەت وتەۋدى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، حالىقتىق كاسپوـ رىنداردىڭ دامۇنىا ءىپەدى تاماشا ورتا جاراتۇىن ءۇمت ەتەمىن.

ەركىن تۇنىاز بىلاي دەدى: ۇزاق ۋاقىستان بەرى مەملەكەتتىك ساۋدا ـ ونەركاسپىشلەر بىرـ لەستىگى، مەملەكەتتىك اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەدـ دىرۇ مەكەمەسى، جۇڭگو مەردەيلى سىتەردى جەبەۋ قوعامى كاسىپ سالاسى جاعىنان شىنجياڭعا كومەكـ تەسۇدى كۇش سالما ورىستەتىپ، حالىقتىق كاسپوـ رىنداردى وڭتۇستىك شىنجياڭعا بارىپ قارجى قوسىپ، شارۋاشلىغىن كوركەپتۇگە بەلسەنە ۇيىمـ داستىرىپ، جۇمىلدىرىپ، وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇىن جەبەۋگە جانە حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇعا ماڭىزدى ۇلەس قوستى. جەر ـ تارۋالار وسى رەتكى جىبالىسـ تى وراي ەتسىپ، كەڭەسۇدى، ۇشتاستىرتۇدى كۇـ شەيتىپ، شىنجياڭعا كومەكتەسەتىن ولكە، قىلالاردىڭ دارىندى، قارجى، تەخنىكا، باسقارۇ ـ بازار سيياقتى اېزىلدىلقتارنان تولىق ويداعىداي پايدالانىپ، وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ ەرەكشە بايىلـ

علمى ـ تەخنىكادا ءوز كۇشىنە سۇپەنۇدى، ءوزىن الۋەتتەندىرۇدى جۇزەگە اسىرۇنا ۇلەس قوسۇن ءۇمت ەتەمىن. شى جىنيىڭ وسىندان كەيىن 5 ـ جىلدىق وقىتۇشلار كەڭسەسىنە بارىپ ساباق دايىنىدىعىن اقىلداسىپ جاتقان وقىتۇشلارعا امانداسىپ، ساباقـ تان كەينىگى قىزمەت وتەۋ ساباعىنىڭ قۇرىلمىەن ورنالاستىرۇ سيياقتى جامعايىلاردى سۇواردى. شى جىنيىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگوشا سوتسيالىستىك وقۇ ـ اعاترۇ جۇيەسى جاقسى، ەلىـ مىزدىڭ نەگىزدىك وقۇ ـ اعاترۇى دۇنيە جۇزىىدە باسىمدىققا يە، مادەنىيەت سەنىمىن بەكەمدەپ، ءوزىمىزدىڭ جاقسى نارسەلەرىمىز كە ويداعىداي تاـ باندى بولىپ، شەتەلدىڭ جاقسى نارسەلەرىنەن وىـ داعىداي ونەگە لىپ، داۋىرمەن بىرگە ىلگەرىلەپ، ەسك اشىپ، دامىپ، بالالاردىڭ كوز اياسىن اناـ عۇرلىم كەڭەيتىپ، وي جەلىسىن اناعۇرلىم كەڭەيـ دى، كوزقاراسىن اناعۇرلىم اشىپ، ۇلتتى گۇلدەدـ دىرۇ اۋىر مىندەتىن ارقالاي الاتىن، دۇنيە جۇزىنـ دە كەرەمەتتەردى باتىلدىقپەن جاراتا الاتىن مەملەـ كەت تىرەكتىلەرىن قۇلىشنا ياۋلۇىمىز كەرەك. شى جىنيىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: دارىندىـ لاردى ياۋلۇدىڭ تەتىگى وقىتۇشىدا. قالىڭ وقىتۇـ شىلار پارتيا ءۇشىن ادام تاريپەلەۋ، مەملەكەت ءۇشىن دارىندى ياۋلۇ اۋەلگى ماقساتىن، بورىشىن ەستە بەرىك ساقىتاپ، حالىق اعاترۇشىلارىن ۇلگى

ەتىپ، ءمورال ارقىلى ءوزىن تۇلعالۇ، ءمورال ارـ قىلى ءبىلمىن جەتىلدىرۇ، ءمورال ارقىلى ءتالىم ـ تاريپە بەرۇ كەرەك. بۇكىل قوعامدا وقىتۇشلارـ دى قۇرمەتتەپ، وقىتۇعا ءمان بەرەتىن تاماشا سالت قالىپتاستىرىپ، وقىتۇشلىقتى قوعامدا ەڭ قۇرمەتتەلەتىن جانە ادامدار قىزىعاتىن كاسپكە اىـ نالىدىرىپ، تاڭداۋلى دارىندىلار تالاسا وقىتۇشى بولاتىن، تاڭداۋلى وقىتۇشلار ۇزدىكسىز ورتاعا شىعاتىن تاماشا جاعايدى قۇلىشنا قالىپتاستىرۇ كەرەك.

مەكتەپتىڭ شاعىن الاڭسىندا وقىتۇشى ـ وقۇشلار باس شۇجيدى ىقلاسىپەن اتىناندىرىپ سالدى. شى جىنيىڭ بالالاردىڭ تولىسا ءتۇسۇىن، اقاۋسىز دارىندى بولىپ جەتىلۇىن تىلەدى ارى قۇكىل ەلدەگى قالىڭ وسپىرىمدەر مەن بالالاردىڭ “1 ـ ماۋسىم” حالقارالىق بالالار مەرەكەسىن قۇتـ شىقتادى. ول بىلاي دەدى: مەن بۇگىن بەيجىڭ

ەىن ونان ارى اشىپ، ويداعىداي پايدالانىپ، وسەـ زاماندىانعان كاسىپ سالاسى جۇيەىسن جەدەل قۇرۇ كىرەك. كاسپورىنىشىلاردىڭ وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ دامۇ تۇعىرىنان ويداعىداي پايدالانىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جەتسىتىگىن بەـ كەمدەۋگە، كەڭەيتۇگە، اۋىل ـ قىستاقىى جاپيپي گۇلدەندىرۇدى ىلگەرلەتۇگە اناعۇرلىم كەڭ كوـ لەمدە، اناعۇرلىم تەرەڭ دەڭگەيدە، اناعۇرلىم كەڭ سالادا ات سالىسىپ، شىنجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن اناعۇرلىم ويداعىداي ىلگەرىلەتۇىن ءۇمت ەتەمىن.

حۇاڭ يان بىلاي دەدى: نازاردى قايتا كەـ دەيلەسۇدەن ساقتانۇدى يكەمدى قاداعالاۋ، كوـ مەكتەسۇ ـ سۇبەمەلدەۋ، كەدەيلىكتەن ارىلعان جان سانىنىڭ كىرىستەرىن ءۇرتسى ارىتتىرۇىن جەبەۋ، قونسىقا جاپيلى، كاسپكە نىغعالى بولۇدى جانە كوـ رىكتى اۋىل ـ قىستاق قۇرىلىسىن ىلگەرەلتۇ سىياقـ تىلارعا شوعىرلاندىرىپ، وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جەتسىتىگىن بەـ كەمدەۋ، كەڭەيتۇ ءتۇيندى قىزمەتىرىن ءۇرتسى ويداعىداي يگەرىپ، اۋىل ـ قىستاق كاسىپ سالـا ـ سىنىنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونىمدىلىگىن ارىتتىرۇ، جۇمىستاندىرۇ ارانسىن كەڭەيتۇ، تۇتىنۇ ارقىلى كومەكتەسۇ ـ سۇبەمەلدەۋ سىياقتىلاردى ارقاۋ ەتە وتىرىپ تىنباي كۇش سالىپ، حالىقتىق كاسپورىنداردىڭ وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ اۋىل ـ قىستاقى گۇلدەندىرۇدى جاپيپي ىلگەرەلتۇ باردـ سىنداعى بەلسەندى رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۇ كەرەك. مەملەكەتتىك اۋىل ـ قىستاقى گۇلدەندىرۇ مەكەمەسى حالىقتىق كاسپورىن سيياقتى قوعامدىق كۇشتەردىڭ اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل ـ قىستاق، شارۋالار سىتەرىنە ات سالىسۇنا اۋەلگىدەي قولداۋ كورسەتەدى، وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ اۋىل ـ قىسـ تاقاتى جاپيپي گۇلدەندىرۇىن اناعۇرلىم ويداعىداي ىلگەرلەتەدى.

قاشقار اياماعىنداى، باينەويىن موڭغۇل اۋتونوـ نوميالى بىلىسىنداعى، اقسۇ اياماعىنداى، قىزىلسۇ قىرعىز اۋتونوميالى بىلىسىنداعى، نوتان اياماغىنداـ عى نەگىزگى جاۋاپتى جولداسىتا تانىستىرۇ جاساپ، ءسوز سويلەدى. قۇاڭدۇڭ خىتشىلىك توبىنىڭ، ۇەشيك توبىنىڭ، قاشقار اۋدۇ قانت كاسىبىنىڭ، شىنجياڭ مەيشۋى توقماشىلىغىنىڭ، شىنجياڭ

يۇيىيىك مەكتەبىنە كوپشىلىككە ارىنايى امانداسا كەلىپ، بالدىرعاندارمەن بىرگە “1 ـ ماۋسىم” بالالار مەرەكەسىن قۇتتىقتادىم. وقۇشىلاردىڭ

رىياسىز دا جالىندى، رۇختى دا ارىندى بەينەسىن، جۇزدەرىنەن باقت كۇلكىسى ەسىپ تۇرعاندىعىن كورىپ ايرىقشا قۋاندىم. پارتيا ورتالىق كوميتەتى وسپىرىبەدر مەن بالالاردىڭ اقاۋسىز ەرەجەتۇىنە قاشاندا كوڭىل ءبولىپ، قامقورلىق جاساپ، ءبىر قىدىرۇ ساياسات، شارا اتقارىپ، بالالاردىڭ اقاۋـ سىز ەرەجەتۇىنە اناعۇرلىم تاماشا ورتا ازىرلەۋگە قۇلىشىدى. مەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسىنىڭ باسىمىلىغىندا جانە سوتسيالىستىك ءتۇزىمىنىڭ كورـ نەكتى اىزالدىلىغىندا، جۇڭخۇا ۇلتى ۇلى شاقىراعىـ دا تۇرمىس كەشىرىپ جاتقان ار ۇلت بالالارىنىڭ، ءسوزسىز، بارعان سايىن باقتىى بولاتىندىغىنا، ءسوزسىز، اناعۇرلىم كوركەم بولاشاقتا يە بولاتىنـ دىغىنا سەنەمىن. ار دارەجەلى پارتكومدار مەن ۇكىمەتتەر، قوعامداى ار جاق بالالار سىتەردـ نىڭ دامۇىنا قاتىستى ءتۇرلى قىزمەتتەردى شىنباي تۇردە ويداعىداي سىتەپ، قىيىنشىلعى بار وتباسـ لارىنداى بالالارعا، اسىرەسە، جەتىم بالالار مەن مۇگەدەك بالالارعا كوڭىل ءبولىپ، كومەكتەـ سپ، بارلىق بالاعا پارتيا مەن ۇكىمەتنىڭ مەيدـ رىن سەزىندىرۇ، ءبارىن باقتىى دا تاماشا بالالىق شاققا يە ەتۇ كەرەك.

شى جىنيىڭ وقۇشلارعا بىلاي دەدى: بۇگىنـ دى وسپىرىمدەر مەن بالالار — مەملەكەتتى قۇددـ رەتتەندىرۇ قۇرىلمىسى، ۇلتى گۇلدەندىرۇ ۇلى ءسىنىڭ ءزباسارلارى جانە بولاشاقتاعى نەگىزگى كۇش. وسى عاسىردىڭ ورتا شەنىندە ەلىمىزدى جاپيپي وسىزاماندىانعان سوتسيالىستىك قۇدىرەتتى مەملەكەت ەتىپ قۇرىپ شىعۇ ءۇشىن قازىر ءبىز وسى ۇرباق قۇلىشنا كۇرەس جۇرگىزۇدەمىز، بولاـ شاقىتا سىزدەردىڭ كۇرەسى جۇرگىزە بەرۇلەرگىزـ گە سۇپەنەمىز.

شى جىنيىڭ قالىڭ اتا ـ انالاردىڭ دەنساۋىلغەـ نىڭ مىقتى، وتباسىلارنىڭ باقتىى بولۇىن، قالىڭ وقىتۇشلاردىڭ قاسيەتىنى قىزمەت ورنىندا جاقما ۇلەس قوسۇن تىلەدى.

يىن لي جانە ورتالىق پەن مەملەكەت وركاذـ دارىنىڭ قاتىستى تاراۋلارىنداى، بەيجىڭ قىلاسىنـ داعى جاۋاپتى جولداسىتار قىزمەت تەكسەرۇدە بىرگە بولدى.

زىچىن جىيىنىڭ كاسىبىنىڭ جاۋاپتاپىلارى پىكر اۋىسـ تىرىپ، ءسوز سويلەدى. جىبالىستا وڭتۇستىك شىنجياڭىداعى 5 ايماق، وبلىس پەن ىبىر ءبولىم حالىقتىق كاسپورىندار 64 ساۋادىگەر شاقىرىپ، قارجى ەنگىزۇ نىسانىنا قول قويدى، قول قوبىلعان جالىى سومما 44 مىللىيارد 100 مىلليون يۋان بولدى. جىبالىس الەۋمەتتىك يىگىلىك نىساندارىنا جىلۇ اتاۋ سالتىن وتكىزدى. جىبالىسقا قاتناسقان قاتىستى ادامدار تاعى قاشقاردا تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ قىپمىلدارىن ورىستەتتى.

مەملەكەتتىك ساۋدا ـ ونەركاسپىشىلەر بىرلەسـ تىگىنىڭ ورنىنباسار ءنوراعاسى فاك ڭۇاڭخۇا، مەملەـ كەتتىك ساۋدا ـ ونەركاسپىشىلەر بىرلەستىگى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشىسى، باس خاتشى جاۋ دىجياڭ؛ انخۇي ولكەلىك حالىق قۇرىلتايى تۇـ راقىى كوميتەتىنىڭ ورنىنباسار مەڭگەرۇشىسى، ولكەـ لىك ساۋدا ـ ونەركاسپىشىلەر بىرلەستىگىنىڭ ءنوراـ عاسى ۋاڭ سۇيفىڭ، شاندۇڭ ولكەلىك حالىق قۇـ رىلتايى تۇراقى كوميتەتىنىڭ ورنىنباسار مەڭگەرۇـ شىسى، ولكەلىك ساۋدا ـ ونەركاسپىشىلەر بىرلەستە كىنىڭ ءنوراعاسى ۋاڭ سۇيلىان، جياڭشى ولكەلىك ساپاسىي كەڭسەستىڭ ورنىنباسار ءنوراعاسى، ولكەلىك ساۋدا ـ ونەركاسپىشىلەر بىرلەستىگىنىڭ ءنوراعاسى شىە رۇ؛ اۋتونوميالى رايوننىڭ جانە بيڭخۇاننىڭ قوبلاسىلىق شىتابىنداعى جاۋاپتى جولداسىتار، قالى تىستى كاسپورىنىشىلار ۋكىلدەرى، جياڭشى ولتونوميالى رايوننىڭ جانە بيڭخۇاننىڭ قاتىستى تاراۋلارىنداـ عى، وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ قاتىستى اۋدان، قالاـ لارىنداى جاۋاپتى جولداسىتار، ت. ب جىبالىسقا قاتناسىتى.